

MENINGER

Urimelig

NRK har sett på 40 veiprosjekter som har knyttet øysamfunn til fastlandet de siste 30 årene. I 14 av de 19 bru- og tunnelutbyggingene i nordfylkene og Trøndelag har folketallet falt også etter at fastlandsforbindelsen var på plass, kunne NRK Dagsreven fortelle mandag kveld. Framstillingen får Sør-Trøndelags fylkesordfører Tore O. Sandvik (Ap) til å reagere kraftig. Han mener NRK sauser sammen likt og ulikt om utviklingen i utkantsamfunn og at framstillinga er unyansert.

Vi er dessverre ikke overrasket. Reportasjen i Dagsreven bygger snarere opp under mistanken om at mange i sentrale miljøer ikke evner å se samfunnsutvikling i riktig kontekst.

LEDER

Bygger opp under fordommer.

Store deler av verdiskapningen i Norge foregår utenfor de sentrale pressområdene. Selv i distrikter hvor folketallet går tilbake, går i mange tilfeller verdiskapningen opp. Dette ser vi langs kysten av Trøndelag, vi ser det i Nord-Norge og på Vestlandet. Bare fra kysten av Trøndelag blir det hvert år eksportert fisk og fiskeprodukter for minst 10 milliarder kroner, og helt øst i fylket ligger produksjonen av en av landets sterkeste merkevarer – Li-lefsa. Da er verdien av turisme og reiseliv holdt utenfor – inntektene er som oftest høyest i de samme områder som den øvrige verdiskapning er stor, men hvor «kost» målt mot «nytte» blir urimelig høy dersom man utelukkende tar utgangspunkt i innbyggertall og befolkningsutvikling.

Samfunnsutvikling er en sammensatt vitenskap. Det er imidlertid bekymringsfullt når aktører som burde visst bedre, bidrar til å bygge opp under kunnskapsløshet og fordommer – fordi dette kan påvirke beslutningstakerne til å fatte populistiske vedtak. Vi mener det er prisverdig av den sittende regjeringen å bidra til utbygging av infrastruktur både i sentrale områder og i utkantene. På sikt bidrar dette ikke bare til å gjøre det mulig å bevare bosetning i periferien, det sikrer også betydelige inntekter til fellesskapet som vi uten satsing på utkantene, vil gå glipp av.

Minne

Regjeringen har bestemt at det nasjonale minnstedet etter terrorangrepet på Utøya skal ligge på Sørbråten, like nord for Utvika camping. 69 mennesker, de aller fleste i ung alder, mistet livet da massedrapsmannen Anders Behring Breivik gikk i land på Utøya om ettermiddagen 22. juli 2011. Det har aldri vært et spørsmål om det skulle reises et minnesmerke eller ikke – men plasseringen har vært et tema. Når den nå er klar, er det bare å gi tilslutning. Minnesmerket vil for all framtid vise at det var «her det skjedde». Det vil bli en viktig påminnelse om trusselen fra ideologisk betinget vold og terror.

God ledelse gir barnehagekvalitet

Gjennom stortingsmeldingen «Framtidens barnehage», viser regjeringen ønske og vilje til å satse på kvalitet i barnehagene. LEDERNE støtter de fleste tiltakene som foreslås. Men vi hadde ønsket oss et større fokus på god barnehageledelse.

LEDERNE er et fagforbund som organiserer mange dyktige og dedikerte ledere i norske barnehager. Disse er lojale og trofaste mot sin arbeidsplass. Men når konkurransen om arbeidskraften øker i samfunnet generelt og i omsorgssektoren spesielt, er det viktig at arbeidsgiver ikke tar sine ansatte for gitt. Faglig utfordring, muligheter for kompetanseheving, lønn og et godt arbeidsmiljø er viktige faktorer for at folk skal bli i jobben.

Det er bra at regjeringen legger vekt på økt barnehageforskning, dette indikerer et ønske om faglighet og pedagogisk utvikling av barnehagesektoren. LEDERNE er også svært glade for at man stiller økte krav til bemanning i barnehagene. Regjeringen forslår å innføre et krav om grunnbemanning i barnehagen på én voksen per tre småbarnsplasser (1:3) og én voksen per seks storbarnsplasser (1:6) innen 2020. Vi hadde håpet at regjeringen også ville fulgt opp anbefalingen fra Øieutvalget om også å innføre krav om antall pedagoger.

I dag stilles det utdanningskrav kun til pedagogisk leder og styrer. Av ansatte i barnehagene er det drøyt halvparten (53 prosent i 2011) som har en barnefaglig utdanning i form av pedagogisk høyere utdanning eller fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfag. Om lag 20.000 ansatte har ingen utdanning utover grunnskole og totalt mangler ca. 40.000 ansatte pedagogisk utdanning. Det er viktig å understreke at de ufaglærte i barnehagene gjør en fantastisk bra jobb hver eneste dag.

UTDANNINGSKRAV: Av ansatte i barnehagene er det drøyt halvparten som har en barnefaglig utdanning i form av pedagogisk høyere utdanning eller fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfag, påpeker artikkelforfatteren.

INNLEGG

Jan Olav Brekke
Forbundsleder,
LEDERNE

Kunnskapsminister Kristin Halvorsen har flere ganger understreket hvor viktig skolelederne er i skolen. På samme måte mener LEDERNE det er riktig å tenke når det gjelder barnehager. Når vi ønsker strengere krav til utdanning og økt lederfokus, er det et ønske om å utvikle norske barnehager videre.

Barnehagestyrere og -ledere er en svært viktig ressurs når det gjelder å sikre kvaliteten på tilbudet som gis i den enkelte

barnehage. Vi hadde håpet regjeringen hadde løftet dette perspektivet høyere i meldingen, men håper uansett at barnehageeiere (offentlige og private) vil satse mer på barnehageledelse. Dette handler dels om kompetanseheving, oppfølging og ansvar, men også om konkurransedyktige betingelser hvis man skal konkurrere om de beste pedagogene. Godt kvalifiserte ansatte og gode ledere, er viktige premisser for å skape god kvalitet i barnehagen.

Frikort egenandeler

Tidligere måtte vi selv søke NAV for å få frikort for egenandeler hos lege. Denne ordningen ble forbedret i 2010 slik at alle nå får frikort for helsetjenester og medisiner tilsendt automatisk når egenandelstaket er nådd. Det er ikke nødvendig å samle på kvitteringer fra legebesøk og apotek. Hvis man har betalt mer enn egenandelstaket før frikortet kommer, blir det overskytende beløpet tilbakebetalt. Fra 2011 er også egenandeler for pasientreiser med rekvisisjon inkludert. Ordningen med automatisk frikort gir mindre byråkrati, og er et godt

INNLEGG

Are Helseth
Storingsrepresentant
(A). Helse- og omsorgs-
komiteen

eksempel på forenkling av en offentlig tjeneste. NAV sparer 110 årsverk på den automatiske ordningen og samtidig blir tjenestene bedre for brukerne.

Da Stortinget behandlet forslaget om automatiske frikort ble det antatt at frikort ville koste 200 millioner kroner mer enn før fordi mange tidligere mistet kvitteringer eller glemte å søke om frikort. Det viser seg at vi undervurderte saken. Den nye ordningen førte første året til at folk fikk tilbake hele 400 millioner mer. Dette er en nødvendig merkostnad for å ha et

rettferdig system. Lederen for fastlegene har uttalt at egenandeler er en sperre for noen som har behov for helsetjenester. Da er det viktig at folk får frikort automatisk når retten inntreffer.

Vi ser at ordningen virker som den skal. Første året økte antallet frikort med 36 prosent. Denne ordningen sikrer brukerne på en enkel og rettferdig måte. Vi forventer at 312.000 personer vil motta frikort automatisk i løpet av 2013. Og som tidligere er barn under 16 år fritatt fra å betale egenandeler hos lege.